

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Center
Republike Slovenije
za poklicno
izobraževanje

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

Posvet deležnikov in strokovnjakov s področja vrednotenja in priznavanja neformalno pridobljenih znanj, spretnosti in kompetenc

Mag. Tanja Vilič Klenovšek in Vera Mlinar, ACS
tanja.vilic.klenovsek@acs.si; vera.mlinar@acs.si

Ljubljana, 5. september 2013

ESS in MIZŠ projekt: UGOTAVLJANJE IN PRIZNAVANJE NEFORMALNEGA UČENJA ODRASLIH

2009-2011: 2 nalogi

1. Razvoj modela ter orodij in pripomočkov za vrednotenje in priznavanje neformalnega učenja odraslih (priprava priročnika; pilotno testiranje v 3 CVŽU)
 2. Koordinacija nosilcev politike in stroke: priprava skupnih strokovnih podlag za izvajanje in usmerjanje procesov vrednotenja v IO
- Rezultati so objavljeni na spletni strani:
<http://www.acs.si/index.cgi?m=51&id=240>

2012-2014: 3 naloge

1. Priprava strategije za implementacijo pristopa vrednotenja in priznavanja neformalnega učenja odraslih
 2. Strokovna podpora za izvajanje pristopa vrednotenja in priznavanja neformalnega učenja odraslih v omrežje izobraževalnih organizacij za odrasle
 3. Zaključna konferenca
- Predstavitev projekta in rezultati so objavljeni na spletni strani:
<http://www.acs.si/index.cgi?m=51&id=269>

STROKOVNE PODLAGE

ZA SISTEMSKO UREJANJE VREDNOTENJA IN PRIZNAVANJA NEFORMALNO IN PRILOŽNOSTNO PRIDOBLENEGA ZNANJA V IO (ACS, 2011) /

http://arhiv.acs.si/porocila/Strokovne_podlage_za_sistemsko_urejanje_vrednotenja.pdf

Nastale so v sodelovanju nacionalnih nosilcev politik razvoja tega področja (MIZŠ, MDDSZ) ter strokovnih sodelavcev iz nacionalnih javnih zavodov in iz prakse ter tudi OPZ.

- **V prvem delu** je kratek prikaz razvoja tega področja v evropskem in slovenskem prostoru v zadnjih desetih letih.
- **V drugem delu** pa so podani predlogi za nadaljnji razvoj področja z opredelitvijo:
 - ❖ **temeljnih namenov** vrednotenja in priznavanja,
 - ❖ **možne normativne ureditve** področja,
 - ❖ **nosilcev pristojnosti** na tem področju na nacionalni ravni,
 - ❖ **kako naj poteka postopek** vrednotenja in priznavanja v praksi,
 - ❖ **kdo so izvajalci postopka** in
 - ❖ **kako naj bodo izvajalci usposobljeni.**

TEMELJNI CILJI ESS-ACS PROJEKTA

- Trije nameni „vrednotenja“ – po Strokovnih podlagah iz 2011 (ACS):
 - 1-za nadaljnje vključevanje v formalno izobraževanje,
 - 2-za pridobitev NPK,
 - 3-za evidentiranje in ovrednotenje znanja, delovnih izkušenj, kompetenc za lažjo ponovno zaposlitev, za razvoj in spremembo kariere, za osebni razvoj, za premislek „kje sem“ in „kam naprej“ .
- V projektu ESS-ACS sledimo predvsem tretji namen, s poudarkom na vrednotenju (evropskih) 8 ključnih kompetenc.
- Razvijamo postopek vrednotenja za tretji namen.
- Razvijamo orodja in pripomočke za ugotavljanja, vrednotenje in potrjevanje.
- Promoviramo in ozaveščamo o pomenu vrednotenja neformalno in priložnostno pridobljenega znanja in izkušenj odraslih.
- Oblikujemo predloge za sistemsko umeščanje tega področja v izobraževanje odraslih.
- Usposabljam in strokovno podpiramo strokovne delavce, ki vodijo postopke vrednotenja v izobraževanju odraslih.

REZULTATI V LETU 2012

- Pripravljen priročnik: vrednotenje in razvijanje kompetence „načrtovanje kariere“- K-NK.
- Razvita e-orodja za vrednotenje: KK- učenje učenja; K-NK, K-vsakdanjega življenja – K-VŽ; nadgradnja e-portfolija.
- 2 programa usposabljanja: za svetovalca in informatorja.
- Spletni portal: <http://vpnz-acs.si>
- Promocijska zgibanka: http://arhiv.acs.si/drobni_tisk/Zgibanka.pdf
- Izbranih 15 izvajalskih organizacij na razpis MIZKŠ – uvajanje „modela UVNPZ“ (poudarek na 3. namenu vrednotenja po Strokovnih podlagah, 2011).
- Pripravljena aplikacija za spremljanje njihovega dela: struktura nalog, promocija, postopek po kandidatu.

VPNZ

*Vrednotenje in priznavanje
neformalnega znanja*

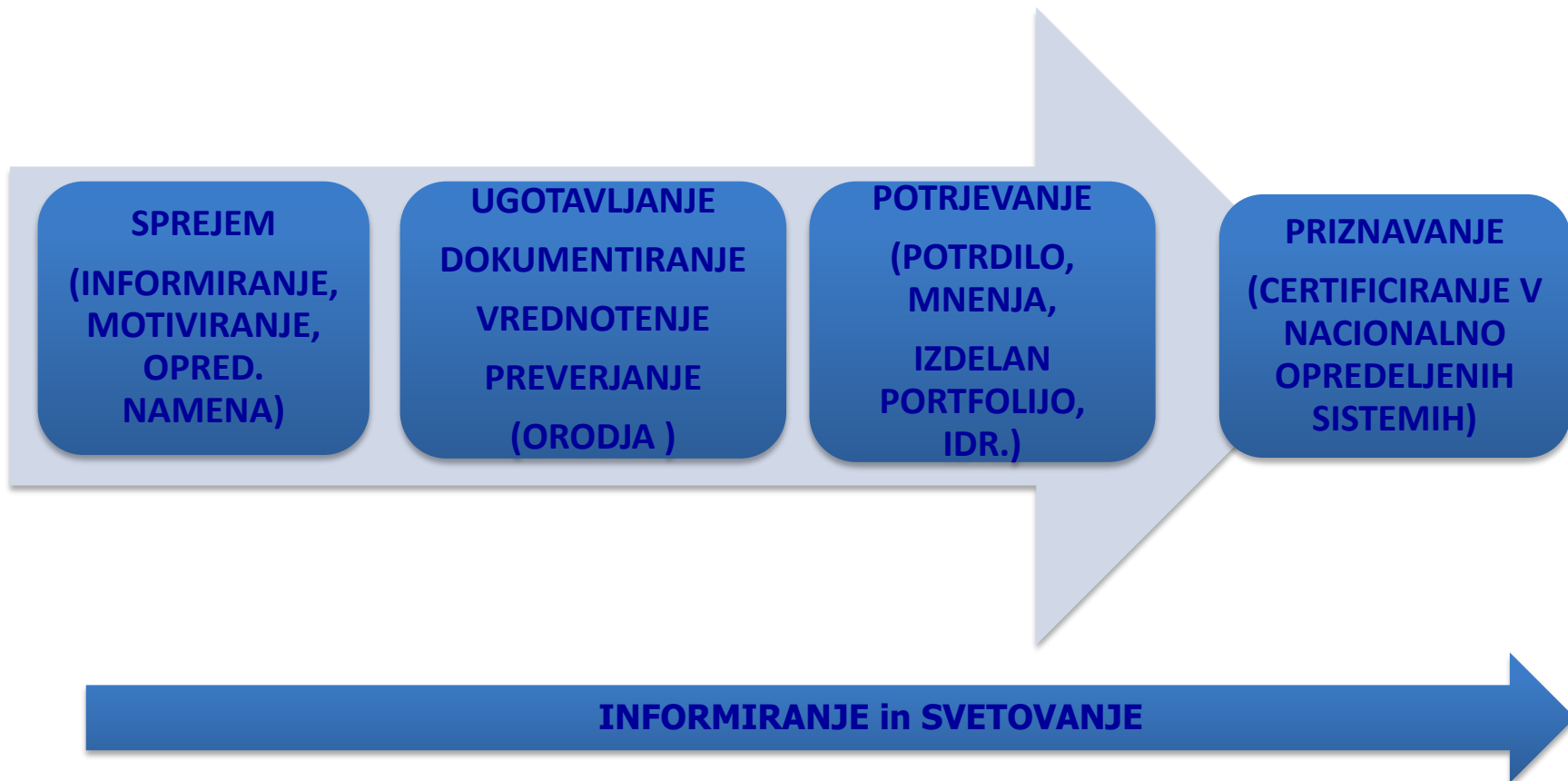

POTEK DELA V LETU 2013

- Pripravljen „Vprašalnik za vrednotenje kompetence digitalna pismenost“.
- Izpeljana usposabljanja za svetovalce (32 udeležencev) in informatorje (19 udeležencev).
- Strokovna podpora izbranim 15 izvajalskim organizacijam na razpis MIZKŠ – uvajajo „model UVNPZ“ v obdobju januar 2013 - marec 2014.
- Vzdrževanje spletnega portala <http://vpnz.acs.si>
- Priprava tiskanega priročnika o vrednotenju neformalno in priložnostno pridobljenega znanja in izkušenj odraslih.
- Premislek o nadaljnji širitvi modela in sistemski umestitvi po letu 2013!

POSTOPEK UGOTAVLJANJA IN PRIZNAVANJA NEFORMALNEGA UČENJA – PROJEKT VPNZ (ACS,2013)

8 KLJUČNIH KOMPETENC IN ORODJA ZA VREDNOTENJE – 1

Ključne kompetence	Razvita orodja v ESS – ACS projektu	Druga orodja
1. Sporazumevanje v materinem jeziku	<ul style="list-style-type: none"> • e-portfolijo • VPR-K-VŽ (vprašalnik za merjenje kompetenc vsakdanjega življenja) • Biografska metoda • Opisniki - v pripravi na ACS 	<ul style="list-style-type: none"> • Skupni evropski jezikovni okvir (SEJO), samoocenjevalna lestvica: http://www.europass.si/files/userfiles/europass/samoocenjevalna%20lestvica%202012.pdf
2. Sporazumevanje v tujem jeziku	<ul style="list-style-type: none"> • e-portfolijo • VPR-K-VŽ • Biografska metoda 	<ul style="list-style-type: none"> • Preglednica certifikatov /SEJO lestvica/Evropski jezikovni listovnik
3. Matematična kompetenca /osnove komp. v znanosti in tehnologiji	<ul style="list-style-type: none"> • e-portfolijo • VPR-K-VŽ • Opisniki - v pripravi na ACS 	
4. Digitalna pismenost	<ul style="list-style-type: none"> • e-portfolijo • VPR-K-VŽ • VPR-DIG-P • Biografska metoda 	<ul style="list-style-type: none"> • Izobraževalni program RPO • ECDL

8 KLJUČNIH KOMPETENC IN ORODJA ZA VREDNOTENJE – 2

Ključne kompetence	Razvita orodja v ESS - ACS projektu	Druga orodja
5. Učenje učenja	<ul style="list-style-type: none"> • e-portfolijo • VPR-K-VŽ • VPR-K-UU • Biografska metoda • Opisniki - v pripravi na ACS 	<ul style="list-style-type: none"> • Svetovalni pripomočki v ISIO središčih
6. Socialne in državljanske kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • e-portfolijo • VPR-K-VŽ • Biografska metoda 	<ul style="list-style-type: none"> • VPR in opisi na portalu e-Svetovanje (npr. za „komuniciranje“)
7. Samoiniciativnost in podjetnost	<ul style="list-style-type: none"> • e-portfolijo • VPR-K-VŽ • VPR-K-NK • Biografska metoda • Opisniki - v pripravi na ACS 	<ul style="list-style-type: none"> • VPR in opisi na portalu e-Svetovanje (npr. za „timsko delo“, „iniciativnost“) <p>Več na: http://apl.ess.gov.si/eSvetovanje/Samocena/Kompetence/Default.aspx</p>
8. Kulturna zavest in izražanje	<ul style="list-style-type: none"> • e-portfolijo • VPR-K-VŽ • Biografska metoda 	<ul style="list-style-type: none"> • VPR in opisi na portalu e-Svetovanje (npr. za „komuniciranje“)

ZAKAJ E-PORTFOLIJO (ZBIRNA MAPA)?

- Kot orodje namenjeno zbiranju dokazil, evidentiranju vsega naučenega ter vrednotenju znanj, spretnosti in kompetenc.

- Za raziskovanje (zapis vsega naučenega – ne nujno za priznavanje oz. certificiranje), za vrednotenje (lahko vodi v formalno priznavanje, v nasprotnem priznavanja ni) in certificiranje (lahko za pridobitev poklica, ni pa nujno).

KAJ JE PORTFOLIJO?

- Portfolijo predstavlja pregled dosežkov in sposobnosti posameznika, pridobljenih s formalnim, neformalnim in priložnostnim učenjem ali delovnimi in življenjskimi izkušnjami. Lahko ga uporabljamo kot zapis, dokazilo o rezultatih posameznikovega učenja ali pa kot zabeležko razvoja posameznih stopenj v procesu učenja z namenom izpostavljanja pridobljenih kompetenc posameznika. (Ugotavljanje in vrednotenje neformalno pridobljenega znanja v IO, ACS, 2011)
- Portfolijo kot: OGLEDALO, ZEMLJEVID, POEZIJA (dr. Mary Diez, Alverno College, v: Barrett C. H.: The ePortfolio: a revolutionary tool for education and training, 2003).

POTEK PRIPRAVE E-PORTFOLIJA

Tradicionalni

- Zbiranje
- Izbiranje
- Reflektiranje
- Projekcija

Elektronski

- Arhiviranje
- Povezovanje /
premišljevanje
- Pripovedovanje
zgodbe
- Načrtovanje
- Objavljanje

STRUKTURA E-PORTFOLIJA

1. *PREDSTAVITEV KANDIDATA*

- *osebni podatki in življenjepis*
- *vsa formalna dokazila o izobraževanju ali usposabljanju in pregled delovnih zaposlitev*

2. *PREGLED DELOVNIH IZKUŠENJ*

3. *PODATKI O UDELEŽBI NA USPOSABLJANJIH*

4. *DRUGA DOKAZILA IN REFERENCE*

Postavljen na osnovi namenske aplikacije MAHARA!

PREDNOSTI RABE E-PORTFOLIJA

- Kandidate spodbuja, da pri izdelavi uporabljajo vse razpoložljive medije.
- Izdelki se lahko večkrat pogledajo – pomembno je, da jih lahko večkrat vidimo.
- Povezave v okviru elektronske platforme omogočajo jasnejšo korelacijo med zahtevanimi standardi in vsebino portfolija.
- Uporaba elektronskega portfolija spodbuja razvijanje digitalne kompetence.
- Lažje je „vzdrževanje“ portfolija, v smislu shranjevanja in omogočanja vpogleda vanj.
- Zajema vsa pridobljena znanja in razvite kompetence, evidentirane kompetence lahko v svojih predstavitvah lažje kombiniraš glede na namen uporabe.

SLABOSTI RABE E-PORTFOLIJA

- Slabo razvita sposobnost uporabe računalnika in drugih medijev (telefon, foto aparat, kamera ipd.).
- Strah pred računalnikom.
- Nezaupanje do informacijsko komunikacijske tehnologije, še posebej do svetovnega spleta.
- Strah pred zapisom in objavo osebnih podatkov v okviru svetovnega spleta.
- Nizka samopodoba, predvsem pri ljudeh brez formalne izobrazbe (miselnost: nič nimam, zato nič ne veljam).
- Nekateri posamezniki menijo, da je obsežen in zato težje obvladljiv.

KAKO NAPREJ?

- Stalno vzdrževanje in nadgradnja obstoječe platforme (povezava z Europassom idr.).
- Spodbujanje uporabe pri vseh potencialnih kandidatih (ne glede na status in doseženo izobrazbo) in ključnih akterjih / socialnih partnerjih v postopkih vrednotenja.
- Razvoj enostavnejše oblike platforme namenjene samostojni uporabi tudi brez pomoči svetovalca.
- Povezovanje z obstoječimi/drugimi sistemi, ki uporabljajo portfolijo (zbirno mapo) za beleženje in vrednotenje kompetenc.

